

De enquête naar de arbeidskrachten

1. Waarom een enquête naar de arbeidskrachten ?

De Belgische enquête naar de arbeidskrachten bij de huishoudens wordt ingericht in het kader van de communautaire steekproefenquêtes, gecoördineerd door het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschappen (Eurostat), in samenwerking met de nationale instituten voor de statistiek.

Er zijn twee belangrijke redenen om dit soort enquêtes te houden.

1.1. Het opstellen van (zo goed mogelijk) **vergelijkbare statistieken** op het niveau van de Europese Unie of op wereldvlak, over de omvang, de structuur en de evolutie van de werkgelegenheid en de werkloosheid. Administratieve bestanden (voor België die van de RSZ, het RSVZ, de RVA, ...) die steunen op bijzondere nationale regelgevingen vormen hiervoor geen geschikte bron.

Het doel van een enquête als de EAK is nu net om werkgelegenheid, werkloosheid en inactiviteit te kunnen klasseren volgens de categorieën (definities, overeenkomsten, aanbevelingen) van het Internationaal Arbeidsbureau (IAB), die ook gebruikt worden door Eurostat, en aldus een zekere vergelijkbaarheid te verzekeren. Bijvoorbeeld houdt het (internationale) begrip “IAB-werkloosheid”, zoals hierna gedefinieerd, geen verband met een eventuele vergoeding (in België door de RVA).

1.2. Naast de andere bronnen voor de statistieken van de werkgelegenheid en de werkloosheid (administratieve bestanden, enquêtes bij bedrijven of de algemene socio-economische enquêtes (de vroegere tienjaarlijkse volkstellingen) die met te grote tussenpozen gehouden worden om de snelle ontwikkelingen op de arbeidsmarkt goed te kunnen vatten) brengt de enquête een groot aantal **originele inlichtingen** die elders niet beschikbaar zijn.

De EAK biedt bijvoorbeeld een betere kennis van ...

- De deeltijdse arbeid en de motivering ervan (die vanzelfsprekend niet terug te vinden is in de administratieve bestanden);
- De arbeidsduur bij de loontrekkenden (eveneens afkomstig van de enquêtes bij de bedrijven) en de niet-loontrekkenden (de EAK vormt hiervoor de enige bron);
- De verschillende vormen van tijdelijke arbeid: PWA, interim, afgewisseld met een opleiding, studentencontract, ... ;
- Het zoeken van werknemers naar een andere baan, wat zowel op een kwantitatieve (verlangen om meer uren per week te werken) als een kwalitatieve (zoeken naar werk dat beter past bij de kwalificaties of naar betere werkomstandigheden) ondertewerkstelling kan wijzen: “tekort aan werkgelegenheid” of “ongeschikte werkgelegenheid”;
- Ontmoedigde werklozen (personen die zouden willen werken maar denken dat er voor hen geen werk beschikbaar is);
- De redenen waarom sommigen, hoewel ze werk zoeken, niet beschikbaar zijn om op korte termijn te beginnen werken, of, omgekeerd, zich bereid verklaren te werken maar geen werk zoeken;
- De opleidingen (school- of beroeps-, in of buiten het bedrijf);
- De geografische mobiliteit van de werknemers volgens bepaalde individuele kenmerken.

2. Organisatie en waarnemingsgebied van de enquête

De enquête omvat de gehele bevolking in privé-huishoudens (uitgezonderd dus collectieve huishoudens zoals bejaardentehuizen, gevangenis, kazernes, kloosters, weeshuizen, ...), die op het nationale grondgebied wonen. Deze definitie omvat ook personen die wegens studie, verlof, ziekte, een zakenreis, ... gedurende korte tijd afwezig waren. Het huishouden (of gezin) wordt hier gedefinieerd als een enkelvoudige eenheid die ofwel bestaat uit een persoon die gewoonlijk alleen leeft, ofwel uit twee of meer personen, die, al dan niet door verwantschap aan elkaar verbonden, gewoonlijk in één en dezelfde woning verblijven en er samenleven.

De uitgelote personen zijn verplicht deel te nemen aan de enquête. Ze worden ingedeeld bij één van de groepen (heeft een betrekking, werkloos of niet-actief) op grond van informatie verkregen aan de hand van een vragenlijst die hoofdzakelijk betrekking heeft op hun activiteit in de loop van een gegeven **referentieweek** (sinds 1999 wordt de steekproef gelijkmatig over de 52 weken van het jaar gespreid).

In wezen gaat het om een enquête met een gestructureerd face-to-face interview, gebaseerd op een individuele vragenlijst die voornamelijk bestaat uit gesloten vragen, en een beperkt aantal open vragen die later gecodeerd worden op basis van specifieke nomenclaturen (beroepen, economische bedrijfstakken ...). De enquêteur neemt de antwoorden op volgens een strikte routing ("gestructureerde" vragenlijst).

In januari 1999 werd de vragenlijst gewijzigd ten opzichte van vroegere enquêtes: er werd voorrang gegeven aan objectieve informatie (zoals in vraag 1: *Heeft M_ in de referentieweek betaalde arbeid verricht, ook al was dat maar één uur ?*), terwijl het subjectief statuut (vraag 90) pas op het einde van het interview aan bod komt.

3. Inhoud

De demografische achtergrond (geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, verwantschap in het gezin, nationaliteit, duur van het verblijf en geboorteland indien het gaat om iemand met een buitenlandse nationaliteit) komt voor op een huishoudformulier met inlichtingen afkomstig uit het Rijksregister.

Elk lid van het huishouden van 15 jaar of ouder, wordt gevraagd de individuele vragenlijst te beantwoorden (in geval van afwezigheid mag een ouder lid van het huishouden de inlichtingen verstrekken).

De antwoorden leveren informatie over:

3.1. De arbeidssituatie gedurende de referentieweek (vragen 1 tot 4);

3.2. De eerste werkkring: beroepsstatuut, economische activiteit van de lokale vestiging, beroep, aantal werknemers in de lokale vestiging, anciënniteit, vast of tijdelijk werk (vragen 5 tot 16);

3.3. De duur en de kenmerken van de werktijd: onderscheid tussen voltijdse en deeltijdse arbeid, aantal werkelijk gepresteerde uren tijdens de referentieweek en aantal gewoonlijk gepresteerde uren, evenals de eventuele reden voor het verschil (verlof, ziekte, variabel uurrooster, arbeidsconflict, overuren, ...), werk in een ploegenstelsel, avond- of nachtarbeid, werk op zaterdag of op zondag, thuiswerk (vragen 17 tot 26 & 34 tot 36);

3.4. De eventuele tweede werkkring: bestaan van een tweede betrekking, beroepsstatuut, economische activiteit van de vestiging, aantal werkelijk gepresteerde uren en gewoonlijk gepresteerde uren, vast of tijdelijk werk (vragen 27 tot 33);

3.5. Het zoeken van een andere betrekking door de persoon met een betrekking: reden (vrees de huidige baan te zullen verliezen, kwantitatieve of kwalitatieve ondertewerkstelling), aard van het gezochte werk, methodes die in de referentiemaand zijn toegepast om ander werk te vinden, duur van het zoeken naar

ander werk, beschikbaarheid om binnen de twee weken van werk te veranderen, inschrijving bij een officieel arbeidsbureau (vragen 39 tot 42, 52 tot 58 & 62 tot 64);

3.6. Het zoeken van een andere betrekking door de persoon zonder betrekking: aard van het gezochte werk, methodes die in de afgelopen vier weken zijn toegepast om werk te vinden, duur van het zoeken naar werk, beschikbaarheid binnen de twee weken, situatie onmiddellijk vóór het zoeken naar werk (of in afwachting van een nieuwe werkkring), inschrijving bij een officieel arbeidsbureau (vragen 43 tot 58);

3.7. De situatie 1 jaar voor de enquête: woonplaats, arbeidssituatie, beroepsstatuut, economische activiteit van de lokale vestiging waar de persoon werkte (vragen 59 en 67 tot 71);

3.8. De vroegere werkervaring van personen zonder betrekking: jaar waarin de betrokkene voor het laatst werkte, belangrijkste reden om de laatste betrekking of het laatste bedrijf te verlaten, beroepsstatuut in het laatste werk, economische activiteit van de vestiging waar de betrokkene zijn laatste werk uitoefende, uitgeoefend beroep op zijn laatste werk, al dan niet een werk met een duur van minstens 6 maanden gehad (vragen 60 en 61 & 67 tot 72);

3.9. Het onderwijs en de opleiding: onderwijs/opleiding tijdens de laatste 12 maanden, niveau van het hoogste diploma (onderwijs, naschoolse vorming of beroepsopleiding); evenals opleiding genoten tijdens de referentiemaand: kader (school, werkplaats), doel en duur ervan (vragen 73 tot 89);

3.10. Het subjectief statuut, waar de geïnterviewde uit verschillende situaties (“heeft een betrekking”, “leerling/student/in beroepsopleiding”, “huisvrouw/huisman”, “werkloze”, “gepensioneerde”, ...) diegene kiest die hem/haar het best karakteriseert (onafhankelijk van de criteria van het IAB) (vraag 90);

3.11. De inkomsten (het antwoord op deze vragen is facultatief (vragen 91 tot 93).

Door de routing beantwoordt niemand alle 93 vragen.

4. Belangrijkste begrippen en definities

Zoals vermeld verschaft de EAK informatie over drie exhaustieve en onderscheiden groepen (**personen met een betrekking, IAB-werklozen en niet-actieven**), waarbij personen beneden de 15 jaar automatisch onder de economisch niet-actieven ingedeeld worden.

Zoals eveneens hoger vermeld, moeten er passende definities en overeenkomsten worden aangenomen om op internationaal vlak vergelijkbare (in tijd en ruimte) data over werkgelegenheid en werkloosheid te verkrijgen. Voor de EAK steunt men op de “Resolutie over de statistieken van de actieve bevolking, de werkgelegenheid, de werkloosheid en het tekort aan werkgelegenheid”, goedgekeurd door de dertiende Internationale Conferentie van Arbeidsstatistici (oktober 1982).

De belangrijkste definities :

4.1. Werkgelegenheid

Tot de “personen met een betrekking” (soms “werkenden” genoemd) behoren alle personen boven een bepaalde leeftijd (vastgelegd op 15 jaar sinds 1992) die gedurende de referentieweek tot een van de volgende categorieën behoorden:

a. “Werkenden in loondienst”:

a1. “op het werk aanwezig”: personen die gedurende de referentieperiode enig werk verrichtten (met of zonder formeel contract) voor loon of salaris, in geld of in natura;

a2. “met een baan, maar niet op het werk aanwezig”: personen die wel al in hun huidige werkkring hebben gewerkt, maar gedurende de referentieperiode tijdelijk niet op het werk aanwezig waren (omwille van ziekte, zwangerschapsverlof, vakantie, sociaal conflict, weersomstandigheden of andere redenen) en

die een formele band met hun baan hebben. (Leerlingen die een vergoeding in geld of in natura hebben ontvangen worden beschouwd als werkenden in loondienst.)

Worden *niet* als werkenden beschouwd: personen die voor langer dan 3 maanden in loopbaanonderbreking zijn.

b. “Zelfstandigen”:

b1. “op het werk aanwezig”: personen die gedurende de referentieperiode enig werk verrichtten voor winst of voor het gezinsinkomen, in geld of in natura (niet-betaalde meewerkende familieleden worden beschouwd als zelfstandigen);

b2. “met een bedrijf, maar niet op het werk aanwezig”: personen die gedurende de referentieweek een bedrijf hadden (dit kan een industriële onderneming, een handelsonderneming, een landbouwbedrijf of een dienstverlenend bedrijf zijn), maar tijdelijk niet op het werk aanwezig waren om een bepaalde reden.

In de praktijk wordt het begrip “werk verricht tijdens de referentieweek” geïnterpreteerd als werk gedurende ten minste één uur. Hierdoor worden zelfs werknemers met een erg deeltijdse baan bij de personen met een betrekking ingedeeld.

4.2. IAB-werkloosheid

Tot de werklozen in de zin van het IAB (actieve bevolking zonder betrekking) behoren alle personen boven de leeftijd van 15 jaar, die gedurende de referentieperiode:

- ⇒ “zonder werk” waren, d.w.z. geen werkende in loondienst of zelfstandige waren zoals hierboven bepaald;
- ⇒ “direct beschikbaar” waren voor werk in loondienst of als zelfstandige; voor de EAK betekent dit beschikbaar om een tijdens de referentieperiode gevonden betrekking op te nemen binnen de twee weken;
- ⇒ “werk zochten”, d.w.z. in een recente periode specifieke stappen hadden ondernomen om werk in loondienst of als zelfstandige te zoeken (voor de EAK worden alleen de methodes opgenomen die tijdens de vier weken vóór de enquête werden gebruikt; personen die werk gevonden hadden (vóór of tijdens de referentieweek) dat hoogstens drie maanden later begint, worden gerangschikt onder de IAB-werklozen, ongeacht de ondernomen stappen tijdens de afgelopen vier weken.

Het gebruik van de term “werkloos” zal steeds “werkloos in de IAB-definitie” betekenen; we herhalen dat dit begrip los staat van een inschrijving bij een openbaar plaatsingsbureau (VDAB, ACTIRIS, FOREM).

Opmerking: personen zonder betrekking die een betrekking gevonden hebben die binnen de drie maanden begint en die binnen de twee weken zouden kunnen beginnen worden eveneens beschouwd als IAB-werklozen.

Deze twee hierboven omschreven grote groepen (“werkenden” en “werklozen”, met anderen woorden de actieve bevolking, met of zonder betrekking) vormen samen, volgens de terminologie van het IAB, de “arbeidskrachten” of de “beroepsbevolking van het ogenblik”, gemeten over een korte referentieperiode (d.i. een week in de Eurostat-enquête).

4.3. Inactieve bevolking

De “inactieve bevolking” omvat alle personen die niet economisch actief waren in bovenvermelde zin, inclusief diegene jonger dan 15 jaar, namelijk: personen die zich uitsluitend met het huishouden bezig houden (vrouw of man aan de haard), die als vrijwilliger werken (bijvoorbeeld voor een humanitaire instelling), studenten en gepensioneerden (voor zover ze niet de minste vergoede activiteit uitoefenen). Deze definitie komt overeen met de optiek van de Nationale Rekeningen die onbezoldigde arbeid, thuis of elders, niet opnemen in de berekening van het Bruto Nationaal Product en is gericht op de coherentie van economische statistieken (nationale rekeningen) en sociale statistieken (arbeidsrekeningen).

4.4. Activiteitsgraad, werkgelegenheidsgraad en werkloosheidsgraad

De activiteitsgraad geeft het aantal arbeidskrachten (werkenden en werklozen), m.a.w. de beroepsbevolking, in procenten van de bevolking tussen 15 en 64 jaar.

De werkgelegenheidsgraad (of tewerkstellingsgraad) geeft het aantal personen met een betrekking (werkenden) in procenten van de bevolking tussen 15 en 64 jaar.

De werkloosheidsgraad geeft het aantal werklozen in procenten van de arbeidskrachten (werkenden en werklozen in de zin van het IAB).

5. Methodologie

De steekproeftrekking van huishoudens gaat de eigenlijke enquête vooraf (fase waarin informatie verzameld wordt). De enquête zelf wordt gevolgd door de extrapolatie naar de gehele bevolking van de antwoorden van de steekproef.

5.1 Steekproefplan

De enquête naar de arbeidskrachten is gebaseerd op een tweetrapssteekproef met stratificatie.

De totale steekproef omvat 59.700 huishoudens (45.555 huishoudens, hetzij 91.107 personen op de actieve leeftijd van 15 jaar en ouder, hebben effectief deelgenomen aan de enquête), hetgeen neerkomt op een gemiddelde steekproeffractie van ongeveer 1/90. De steekproef is gebaseerd op het Rijksregister van natuurlijke personen dat is afgeleid van de bevolkingsregisters van de gemeenten.

Het nationale grondgebied wordt ingedeeld in provincies (inclusief het Brussels Hoofdstedelijk Gewest), die 11 strata vormen en waaraan er vanaf 2006 een 12de werd toegevoegd, namelijk het Duitstalige landsgedeelte (verdeling van de provincie Luik in twee strata die overeenkomen met de Franstalige gemeenten en de Duitstalige gemeenten).

De omvang van de steekproef in elk der provincies (strata) is evenredig aan de vierkantswortel van het aantal huishoudens die er gevestigd zijn; voor de minst bevolkte strata wordt de steekproeffractie echter verhoogd.

Binnen ieder stratum wordt een steekproef in twee trappen getrokken. De primaire eenheden (PE) bestaan uit statistische secties. Er zijn 6192 secties (hetzij een tiental per gemeente, met een gemiddelde oppervlakte van 5 km²) die uit sectoren bestaan (ter gelegenheid van de telling van 1971 afgebakend en sedertdien bijgewerkt), en overeenkomen met een stadsbuurt, of een dorp of gehucht op het platteland. Zij worden geselecteerd met een kans die benaderend evenredig is aan hun aantal huishoudens.

De secundaire steekprofeenheid is het huishouden. Uit elke primaire steekprofeenheid worden aselect 23 huishoudens getrokken (25 huishoudens voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) volgens een procedure waarmee het gehele register van de desbetreffende primaire eenheid kan worden doorlopen. De totale steekproeffractie (primaire en secundaire eenheden) is gelijk voor alle gemeenten van een zelfde stratum.

5.2 Correctiemethoden

De enquête naar de arbeidskrachten is uitsluitend een continue enquête (52 referentieweken) met resultaten voor elk kwartaal en per jaar (het gemiddelde).

Voor elk kwartaal gebeurt de extrapolatie naar de totale bevolking en de correctie voor non-respons op basis van de personen. De populatie en de steekproef worden onderworpen aan een poststratificatie naar provincie, geslacht en leeftijd (klassen van 5 jaar, met één klasse voor personen van 75 jaar en ouder). Voor elk van deze categorieën wordt een wegingsfactor berekend met als teller de bevolking in het midden van elk kwartaal zoals voorhanden in het Rijksregister van natuurlijke personen (en dus niet vertekend door steekproeffouten) en als noemer het aantal bruikbare antwoorden uit de enquête.

6. Precisie van de schattingen

Elke steekproefenquête brengt bepaalde soorten fouten (van zeer verscheiden aard of statuut) met zich mee op het gebied van de resultaten (of schattingen):

- steekproeffouten te wijten aan het toevallige karakter van de trekking (waarbij, door louter toeval, een mogelijk verschil optreedt tussen de resultaten van een steekproef en de resultaten van een volledige volkstelling),
- dekkingsfouten (in onze steekproefbasis, het Rijksregister, ontbreken onrechtmatig verblijvende personen en diplomaten; om praktische redenen worden ook de dunst bevolkte statistische sectoren (minder dan 0,15% van de populatie) niet gedekt door de enquête),
- fouten te wijten aan het non-responsfenomeen (gezinnen die vaak verhuizen zullen minder waarschijnlijk geënquêteerd worden, wat de resultaten kan vertekenen),
- observatiefouten (technische fouten, coderingsfouten, verkeerde verklaringen van de respondent ...) die men eveneens kan vaststellen bij exhaustieve enquêtes (tellingen).

De laatste drie soorten fouten kwamen eveneens voor bij de exhaustieve enquêtes (volkstellingen).

Er kan echter wel worden gesteld dat de resultaten van de Belgische steekproefenquête vrij juiste schattingen geven voor de voornaamste deelpopulaties (op het niveau van België en van de gewesten).

We stellen echter vast dat, naarmate men een gedetailleerdere classificatie van de resultaten nastreeft, de relatieve kans op toevalsfouten groter wordt: de schattingen van zeer geringe deelgroepen ondergaan dan dusdanige toevallige schommelingen dat ze uiteindelijk slechts moeilijk interpreteerbaar worden. In praktijk moet elke schatting met minder dan 5000 individuen met grote voorzichtigheid geïnterpreteerd worden.

6.1 Betrouwbaarheidsintervallen

De enquête naar de arbeidskrachten vertrekt van een beperkte steekproef van de volwassen bevolking (15 jaar en ouder) van het Rijk (ongeveer 90.000 bevraagde individuen) en heeft tot doel informatie te verstrekken over de gehele bevolking. Zoals vermeld gebeurt de steekproeftrekking willekeurig, de resultaten van de steekproef zijn toevallig. Dit betekent met name dat twee steekproeven van dezelfde omvang, getrokken uit dezelfde bevolking, waarschijnlijk geen identieke resultaten zouden opleveren.

Met een waarde (aantal, gemiddelde, verhouding,...) die geraamd wordt uit de getrokken steekproef, kan men "limietwaarden" verbinden, die eveneens toevallig zijn. Deze bepalen een "betrouwbaarheidsinterval" (B.I.) rond een centrale waarde geschat door de steekproef. Dit betrouwbaarheidsinterval weerspiegelt het precisieniveau van de steekproef voor de geschatte waarde. Naarmate dit interval kleiner is, zal de waarde die afgeleid werd uit de steekproef als meer precies beschouwd worden. Betrouwbaarheidsintervallen hebben gewoonlijk een waarschijnlijkheid

van 95 % en beslaan (ongeveer) ± 2 keer de standaardafwijking van de schatting ten opzichte van de centrale waarde. Dit betekent dat het bekomen betrouwbaarheidsinterval “op twee σ ” 95 % “kans” heeft om de “werkelijke” waarde te bevatten van de onderzochte variabele (die betrekking heeft op de gehele bevolking en niet toevallig is).

Er werd getracht de precisie van de ramingen uit de enquête met een zekere betrouwbaarheid te schatten. De schattingen van de precisie in de tabellen van de volgende paragraaf houden rekening met het gebruikte steekproefplan, de vastgestelde non-respons en de gebruikte bij-schattingmethode.

Betrouwbaarheidsintervallen voor de belangrijkste jaarresultaten 2007

België

	Totaal	Met betrekking	IAB-werkloze	Student	Andere inactieve		Werkgelegenheidsgraad	Activiteitsgraad	Werkloosheidsgraad
	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15-64 jaar	65 jaar en +	15-64 jaar	15-64 jaar	15-64 jaar
Schatting N	8.831.280	4.380.278	353.005	818.243	1.489.018	1.790.736	62,0%	67,1%	7,5%
Geschatte prop. P	100,00%	49,60%	4,00%	9,27%	16,86%	20,28%	.	.	.
Standaardafw. op N		14.704	7.427	6.165	12.217	2.848	0,21%	0,18%	0,16%
Interval op N		[4.350.870 4.409.685]	[338.150 367.859]	[805.913 830.572]	[1.464.584 1.513.451]	[1.785.040 1.796.431]	[61,6% 62,4%]	[66,7% 67,4%]	[7,1% 7,8%]

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

	Totaal	Met betrekking	IAB werkloze	Student	Andere inactieve		Werkgelegenheidsgraad	Activiteitsgraad	Werkloosheidsgraad
	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15-64 jaar	65 jaar en +	15-64 jaar	15-64 jaar	15-64 jaar
Schatting N	845.402	382.541	78.662	85.818	148.709	149.672	54,8%	66,1%	17,2%
Geschatte prop. P	100,00%	45,25%	9,30%	10,15%	17,59%	17,70%	.	.	.
Standaardafw. op N		4.677	2.951	1.862	3.863	594	0,66%	0,55%	0,65%
Interval op N		[373.186 391.895]	[72.759 84.564]	[82.093 89.541]	[140.982 156.436]	[148.483 150.860]	[53,4% 56,0%]	[65,0% 67,2%]	[15,8% 18,4%]

Vlaams Gewest

	Totaal	Met betrekking	IAB werkloze	Student	Andere inactieve		Werkgelegenheidsgraad	Activiteitsgraad	Werkloosheidsgraad
	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15-64 jaar	65 jaar en +	15-64 jaar	15-64 jaar	15-64 jaar
Schatting N	5.149.360	2.697.312	122.452	450.609	798.950	1.080.038	66,1%	69,1%	4,4%
Geschatte prop. P	100,00%	52,38%	2,38%	8,75%	15,52%	20,97%	.	.	.
Standaardafw. op N		10.358	4.735	4.804	8.432	2.363	0,25%	0,23%	0,17%
Interval op N		[2.676.595 2.718.027]	[112.982 131.921]	[441.001 460.216]	[782.086 815.813]	[1.075.310 1.084.764]	[65,6% 66,6%]	[68,6% 69,5%]	[4,0% 4,6%]

Waals Gewest

	Totaal	Met betrekking	IAB werkloze	Student	Andere inactieve		Werkgelegenheidsgraad	Activiteitsgraad	Werkloosheidsgraad
	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15 j. en+	15-64 jaar	65 jaar en +	15-64 jaar	15-64 jaar	15-64 jaar
Schatting N	2.836.518	1.300.425	151.891	281.817	541.359	561.026	57,0%	63,7%	10,5%
Geschatte prop. P	100,00%	45,85%	5,35%	9,94%	19,09%	19,78%	.	.	.
Standaardafw. op N		9.329	4.903	3.385	7.952	1.473	0,41%	0,36%	0,34%
Interval op N		[1.281.767 1.319.082]	[142.085 161.695]	[275.046 288.587]	[525.455 557.262]	[558.080 563.972]	[56,1% 57,7%]	[62,9% 64,3%]	[9,8% 11,2%]

7. De nomenclatuur van de activiteiten (NACE) en beroepen (ISCO-COM)

Sinds de enquête van 1993 worden er op internationaal niveau geharmoniseerde nomenclaturen gebruikt voor de economische activiteiten en de beroepen.

De wijzigingen zijn zo groot dat elke strikte vergelijking met de voordien gebruikte nomenclaturen (NACE-70 voor de economische activiteiten en ISCO-68 voor de beroepen) onmogelijk wordt.

Hieronder vindt u een beknopte beschrijving van deze geactualiseerde nomenclaturen.

7.1 De nomenclatuur van de beroepen

De gereviseerde International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) is een “systeem voor het klasseren en aggregeren van gegevens over beroepen die met behulp van volkstellingen en statistische enquêtes verzameld kunnen worden” [IAB]. Zij wil een instrument zijn “dat geschikt is om nationale gegevens over beroepen in een internationaal perspectief te plaatsen”. Hiertoe moeten de diverse beroepsgroepen geaggregeerd worden op een manier die kan toegepast worden op de arbeidskrachten van de verschillende landen.

In vergelijking met de vroegere versie van de ISCO (met achterhaalde inhoud qua beroepen, met al te heterogene of niet voldoende naar “competentie” onderscheiden beroepsgroepen) zijn de belangrijkste criteria om het systeem van “grote groepen” (10), “sub-grote groepen” (28), “subgroepen” (113) en “basisgroepen” (377) te definiëren: het “kwalificatieniveau” (bepaald door verwijzing naar de internationale classificatie van de opleiding of de onderwijsniveaus) en de “specialisatie van de kwalificaties” (bepaald vanuit de verschillende disciplines, de fabricatieprocessen, de gebruikte uitrusting, de geleverde diensten, enz ...). Bij de gemeenschappelijke Eurostat-enquêtes naar de arbeidskrachten wordt een kortere versie van de ISCO-88, die beter is aangepast aan de behoeften van de Gemeenschappen, gebruikt (“ISCO-COM”)

Ten slotte bevat de nomenclatuur van de beroepen die de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie (vroeger: Nationaal Instituut voor de Statistiek) van de FOD Economie voor de volkstelling van 1991 heeft opgesteld een conversietabel met de internationale nomenclatuur, zoals vereist door de resolutie van het IAB betreffende deze classificatie.

7.2 De nomenclatuur van de economische activiteiten

De “Nomenclatuur van de Economische Activiteiten in de Europese Gemeenschappen” (NACE Revisie 1) (NACE Rev.1), heeft, zoals elke classificatie van dat type, verschillende aggregatieniveaus ten behoeve van de vergelijkbaarheid. Zij bestaat uit 17 secties en 31 subsecties, die dan weer onderverdeeld zijn in 60 afdelingen. Deze laatste komen zowel voor in de NACE als in de Internationale Type-Classificatie van de Industrie (ITCI Rev.3), die op wereldvlak als basis wordt genomen. In vergelijking tot de ITCI werd de Europese nomenclatuur aangepast aan de Europese behoeften door de toevoeging van onderverdelingen in de rubrieken van de ITCI.

Daarenboven is de “NACE-BEL”, de Belgische nomenclatuur die werd opgesteld door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie en die is afgeleid van de NACE Rev.1, vergeleken met deze laatste, nog gedetailleerder om rekening te kunnen houden met specifieke nationale kenmerken.